

Ziemia Radomska

ODDZIAŁY: Opoczno, ul. Piotrkowska Nr. 26A, telefon Nr. 28
Wierzbnik, ul. Starachowicka Nr. 42
Ostrowiec, ul. Focha Nr. 12
Skarżysko, ul. Staszica Nr. 12.

GODZINY PRZYJĘĆ:
REDAKCJI od godziny 12-ej do 14-ej
ADMINISTRACJI od godziny 9-ej do 14-ej i od 17-19
RADOM, ul. PIŁSUDSKIEGO Nr. 12, telefon Nr. 23-65 i 23-66.

O czym mówi kanclerz Hitler

Londyn, 26.3. Dzienniki angielskie zamieszczają mniej więcej zgodne relacje swoich korespondentów berlińskich o przebiegu i rezultatach wczorajszej przebiegu 7 godzin trwającej rozmowy, podsumowując, że przeważnie przemawiał Hitler, którego wynurzenia zabrały połowę czasu odbytych wczoraj rozmów.

Hitler kładł miał główny nacisk na bezpieczeństwo sowieckie, jako uzasadnienie sprzeciwu Niemiec przeciwko działaniom w jakimkolwiek pakcie wschodnim, opartym na wzajemnej pomocy. Hitler domagał się również zabezpieczenia praw niemieckich w Kłajpedzie.

W sprawie niepodległości Austrii stanowisko Hitlera ma być bardziej ugodowe, ale domaga się on takiego sformu-

wania nieinterwencji, aby wykluczyło ono także ingerencję włoską w sprawy austriackie.

Sprawy rozbiorzenia i powrotu do Ligi Narodów będą omawiane dopiero dzisiaj.

Naogół z informacji prasowych wynika, że ministrowie brytyjscy nie uważają wyniku wczorajszych rozmów jako bardzo owocnych, który byłby w stanie posunąć sprawy naprzód, aczkolwiek

przyznają, że zostali szczegółowo poinformowani o stanowisku Hitlera.

Ministrowie brytyjscy zażądali jednak przy końcu wczorajszej rozmowy sporządzenia im przez stronę niemiecką w ciągu nocy memoriału, precyzującego długie i często bardzo ogólne wynurzenia Hitlera.

Memoriał ten ma być doręczony dzisiaj. Stanowić on będzie ewentualną podstawę do dalszej dyskusji.

Strajkujący piekarze łódzcy oblewają chleb naftą

Łódź, 26.3. Przebieg rozpoczętego w dniu wczorajszym strajku czeladników piekarskich w Łodzi jest bardzo burzliwy.

W ciągu dnia wybuchły w licznych punktach miasta awantury, zakończone niejednokrotnie ciężkimi poranieniami uczestników bójki.

Od wczesnego ranka działały na mieście komisje strajkowe, które obchodziły poszczególne piekarnie, bacząc, by łamistrajkowi nie podejmowali pracy. Ustawiono też specjalne posterunki na rogatkach miejskich, aby nie dopuścić

do przywożenia do miasta pieczywa z innych miejscowości.

U wylotu ul. Zgierskiej strajkujący zatrzymali kilka furgonów z chlebem prowincjonalnego wypieku. Gdy woźnice nie chcieli zawrócić, pooblewano chleb naftą. Na ul. Narutowicza strajkujący rozbili furgon z chlebem, w innych punktach miasta furgony bądź poprzeciwano, bądź też pieczywo oblano naftą.

W związku z temi ekscesami aresztowano 49 terrorystów.

Trzęsienie ziemi w Zakopanem

Zakopane, 26.3. Dzisiaj o godz. 12.46 w nocy w Zakopanem dało się odczuć trzęsienie ziemi tak silne, jakiego dotąd w tych okolicach nie notowano. Wstrząs podziemny nastąpił po silnym i głośnym huku i trwał kilkanaście sekund. Wstrząs odczuło w Zakopanem, w Morskiem Oku, w Poroninie, Białym Dunajcu, Dolinie Kościelskiej i Chochołowskiej. Niektóre osoby twierdzą, że jakoby przed hukiem zaobser-

wować miały silny błysk światła na niebie.

Okazało się, że już 23-go marca, t.j. w sobotę, odczuło silne wstrząsy.

Zakopane 26.3. O godz. 4-ej nad ranem drgania skorupy ziemskiej powtórzyły się.

Wstrząs o północy był tak silny, że poprzeciwano miał meble w niektórych domach.

Echa gospodarki autobusowej przed Władzami Wojewódzkimi

Mieszkańcy naszego miasta pamiętają dobrze szereg poronionych pomysłów czerwonych rządców Radomia z poprzedniego okresu ich rządów. M. i. na swojej skórze odczuliśmy także katastrofę, jaka nastąpiła przez plajtę autobusów miejskich.

Katastrofa ta odbiła się w pierwszym rzędzie na podwyższeniu śruby podatków miejskich i zwiększeniu długów magistrackich. Łatwo zaś tego było uniknąć, ponieważ znawcy i fachowcy ostrzegali, że nierealna jest myśl uruchomienia autobusów, gdy się nie posiada w możliwym stanie jezdni ulicznych.

PPS CKW chciało eksperymentować. I to eksperymentować ryzykownie. A wiadomo powszechnie, że taka metoda doświadczeń zawsze się mści i to całymi latami.

W danym wypadku koncesjonariusze komunikacji autobusowej inż. Feliks Kaim i Lidja Kruszewska nie opłacili dotąd opłat za ubezpieczenie od wypadków b. pracowników autobusów miejskich. Ani p. Kaim ani p. Kruszewska, która od pierwszego koncesję przejęła, mimo ciągłych żądań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie i narastania sutych procentów — ubezpieczenia opłacić nie chcą.

Na skutek odwołania z ich strony sprawą tą, jak się dowiadujemy, w najbliższych dniach zajmie się Urząd Wojewódzki, którego orzeczenia z niecierpliwością zainteresowani wyczekują.

Na marginesie tej sprawy złośliwi twierdzą, że wysokie opłaty ubezpieczeniowe obciążą znów... kasy Magistratu.

Przypuszczamy jednak, że do tego nie dojdzie.

Usypiacze w wagonie

Łódź, 26.3. Pociągiem z Łodzi do Warszawy jechali dwaj kupcy warszawscy, Władysław Korzycki i Henryk Łabędziak. W tym samym przedziale zajęli miejsca jakaś elegancka pani i pan.

Pasażer przedstawił się kupcom jako inspektor ministerstwa spraw wewnętrznych, obiecał im interwencję w kilku ważnych dla kupców sprawach.

Nastrój w przedziale był pogodny, częstowano się wzajemnie papierosami. Po wypaleniu kilku papierosów obaj kupcy stracili przytomność. Gdy się zbudzili, stwierdzili, że parka zniknęła, zabierając im 900 zł, złoty zegarek i kilka innych kosztowniejszych drobiazgów.

Parę usypiaczy aresztowano. Byli to 28-letni Tadeusz Fibich i Jadwiga Natkiewiczówna. Wczoraj sąd łódzki skazał Fibicha na 2 lata więzienia, jego towarzyszkę na rok.

Półknął hak

Toruń, 26.3. Podczas rozprawy karnej w sądzie grodzkim w Toruniu, kiedy oskarżyciel publiczny zażądał półtora roku więzienia dla Liczkowskiego, oskarżonego o włamanie, a potem o umieszczenie go w Domu pracy przymusowej, oskarżony krzyknawszy:

— Gnił w więzieniu nie będę — sam sobie wolę życie odebrać — półknął jakiś przedmiot zgóry w kieszeni przygotowany, coś w rodzaju długiego haka i rzucił się z jękiem na ziemię.

Rozprawę narazie przerwano i wezwano pogotowie ratunkowe, które zabrało „ambitnego” oskarżonego do szpitala.

Na drucie telegraficznym

(—) Wyrokiem wojkowego Sądu okręgowego admirałskiego w Grudziądzu skazany został b. ppor. mar. Śmiechowski Wacław za zbrodnię przeciwko bezpieczeństwu Państwa, na karę śmierci przez rozstrzelanie, wydalenie z marynarki wojennej i utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na zawsze.

P. Prezydent Rzeczypospolitej nie skorzystał z prawa łaski, wobec czego wyrok śmierci został wykonany. (—) Ostatnio w Radzie Miejskiej Będzina doszło do porozumienia pomiędzy przedstawicielami KPP, i PPS. Z inicjatywy Wacława Niemca, radnego m. Będzina, członka KPP, utworzono blok, do którego weszło: 5-ciu radnych PPS, 4-ch komunistów i po jednym radnym z Bundu i Poalel Sjon-prawica. Taki sam blok zawarty został i na terenie Sosnowca.

(—) Niemieckie biuro informacyjne donosi z Kowna, że w Taurogach doszło do rozruchów antyżydowskich, w czasie których tłum powybił okna we wszystkich pięciu miejscowych synagogach.

50-ciu demonstrantów aresztowano. (—) W miejscowości Chillja Noua w Rumunii, 7 zamaskowanych bandytów wdarto się do banku w momencie, kiedy kasjer zamykał kasę.

Urzędnika stawiającego opór bandyci zabili 6 wystrzałami z rewolweru, poczem zbiegli bez śladu, zabierając ze sobą całą gotówkę w wysokości 2 milionów lei.

Straszne skutki żywiłowej katastrofy

Kansas City, 26.3. Burze piaskowe srożą się w dalszym ciągu w stanach Oklahoma, Colorado, Kansas, Arkansas i Texas.

W południowej części Colorada setki tysięcy hektarów pól uprawnych pokryte są warstwą piasku grubości 1 mtr. Pola te są stracone dla rolnictwa, conajmniej na 100 lat. Dla 50 tys. sztuk bydła brak jest paszy, było to jest tak wyczerpane głodem, że transportowane jest do innych stanów kolejami i autobusami.

W stanie Oklahoma w ciągu ub. tygodnia zmarło 5 osób wskutek uduszenia się pyłem piaskowym.

Pomoc i opieka nad ludnością polską w Niemczech

Wywiad z prezesem Polskiego Związku Zachodniego p. K. Stamirowskim

Wobec przeprowadzenia przez Polski Związek Zachodni w czasie od 20-go bm. do dn. 10-go kwietnia br. na terenie całej Rzeczypospolitej akcji propagandowej i zbiorkowej, przedstawiciel nasz udał się do prezesa Kazimierza Stamirowskiego, celem uzyskania informacji co do charakteru i zakresu zamierzonej akcji. Oto wyjaśnienia, jakie otrzymaliśmy w wyniku przeprowadzonej rozmowy:

— Jak w ujęciu Pana Prezesa przedstawiają się cele akcji propagandowej Polskiego Związku Zachodniego?

— Cele te zostały sformułowane w programowej odezwie w następujący sposób: 1) zapoznanie społeczeństwa z warunkami i sytuacją ludności polskiej w Niemczech; 2) zdobycie środków w pierwszym rzędzie na pomoc kulturalną dla ludności polskiej w Niemczech. Nie chodzi nam bowiem o jakiegoś-wiek momenty natury polityczno-agitacyjnej. Chodzi jednak o fakt bezsporny, że przeciw półmilionowej rzeszy ludności polskiej w Niemczech posiada swoje potrzeby, wymagające zaspokojenia, że stanowi ona najważniejszą grupę ludności polskiej, pozostałej poza dzisiejszymi granicami Rzeczypospolitej, że wreszcie nie, co tej ludności dotyczy, nie może nam być obojętne.

— W jaki sposób Polski Związek Zachodni ocenia dzisiejszą sytuację ludności polskiej w Niemczech?

— W ogólnym wyniku stan faktyczny położenia tej ludności uległ w ostatnich 2 latach pewnej zmianie na lepsze. Przedwzrostkiem stał terror fizyczny. Jednakże w wielu dziedzinach, przedwzrostkiem w dziedzinie zaspokojenia potrzeb kulturalnych, widzimy raczej pozory poprawy, niżeli poprawę istotną. Półmilionowa rzesza Polaków w Niemczech daleka jest w tej chwili od tego, co się im słusnie jako pełnoprawnym obywatelom Rzeszy należy. Dość przypomnieć, że przynajmniej 90 proc. dzieci polskich w Niemczech pozbawionych jest szkoły polskiej, że są całe prowincje, zamieszkane przez ludność polską, a pozbawione całkowicie jakiegokolwiek formy nietylko

Zaległości podatkowe

W końcu 1928-9 r. było zaległości 578 milj. zł., już w 1929-30 r. zaległości te wzrosły do 1.078 milj. i na tej wysokości utrzymały się mniej więcej do końca 1932-3 r. gdy dosięgły cyfry 1.137 milj. zł. Ostatnio p. Minister Skarbu oświadczył, że wysokość zaległości w podatkach bezpośrednich wynosi 700 milj., w stemplowych 100 milj. zł., a samorządowych 200 milj. zł., ubezpieczeniowych około 300 milj. zł. Razem około 1.300 milj. zł.

Z zestawienia tych cyfr widzimy, że wysokość zaległości podatków bezpośrednich jest jeszcze dość znaczna. Wzrosła ona znacznie, jak widać z powyższego, w okresie załamania się koniunktury w r. 1929-30, gdy życie gospodarcze odczuło raptowną zmianę sytuacji w przemyśle i handlu.

Największe zaległości powstały w dziale podatków: przemysłowego i dochodowego i wynosiły w sumie około 500 milj. zł. Cyfra ta jest tak wysoka, że o ściągnięciu jej w chwili obecnej, bez naruszenia równowagi finansowej przedsiębiorstw mowy być nie może. Słusznie więc p. Minister Skarbu chce stworzyć rodzaj premii dla akuratnych płatników podatków bieżących i stopniowo umarzać im zaległości, spisując rocznie np. po 10 proc. tym płatnikom, którzy prawidłowo płacili będą bieżące podatki. Nie może być mowy o jakiejś ryczałtowej amnestji zaległości podatkowych, bo rzecz oczywista, byłoby to zachętą dla nieuczciwych i nieojojalnych płatników, do unikania ponoszenia świadczeń na rzecz państwa. Ale dla dobrych płatników, których zaległości powstały wskutek zmiany sytuacji gospodarczej, musi być wskazany sposób, jak usunąć te ciężary.

Zachęci to ich do wyłączenia energii w celu zwolnienia się od zaległości osunięcia zmory egzekucji i umożliwienia w przyszłości kapitalizacji swych oszczędności.

nauki w języku polskim, lecz nawet nauki języka polskiego. Na stan ten składa się zarówno brak odpowiednich środków w rękach miejscowego społeczeństwa, jak również niechętnie stanowisko niektórych prowincjonalnych władz niemieckich, jak też części społeczeństwa niemieckiego. Są to wszystkie czynniki i warunki życia polskiego w Niemczech, na które społeczeństwo polskie musi mieć oczy szeroko i uważnie otwarte.

— Jaki jest zakres prac Polsk. Zw. Zachodn. w odniesieniu do potrzeb kulturalnych ludności polskiej w Niemczech?

— Przedewszystkiem zdobywanie środków dla zaspokojenia najważniejszych potrzeb tej ludności. Środki te są następnie przekazywane do dyspozycji Towarzystwa Pomocy Dzieciom i Młodzieży Polskiej w Niemczech, jako instytucji, zajmującej się bezpośrednio akcją pomocy. Równocześnie uważamy za jedno z naszych zasadniczych zadań to, co jest hasłem naszej obecnej akcji propagandowej, to jest budzenie w społeczeństwie

Marnotrawny syn przed sądem

Zakrystjan fałszował weksle na tysiące złotych

W roku 1933 bogaty gospodarz wsi Kaczów pod Przytykiem spowodował doszedłego wieku postanowił cały swój majątek zapisać, z prawem otrzymania dożywocia, synowi swemu z drugiego swego małżeństwa, Piotrowi Dutkowskemu. Dowiedział się o tem zamierze Franciszka Dutkowskiego zakrystjan kościółka Karmelitów w Warszawie, Stanisław Dutkowski, syn Franciszka i nie chcąc dopuścić do tego, by brat jego Piotr zagarnął cały majątek ojcowski, postanowił drogą podstępnu zabrać dla siebie też majątek. Pod pretekstem umieszczenia młodszego braciśzka swego w klasztorze Salezjanów, wydstał podpis ojca swego, bez wypełnienia sumy, poczem wypełnił sobie sam ten rewers na 1500 zł., dalej zaś wypozyczwszy ojcu 120 zł. sfalszował jego podpis na 4 wekslach ogólnej sumy 4000 zł.

Gdy do gospodarza Dutkowskiego przybył komornik, aby dokonać zajęcia majątku, ponieważ Franciszek Dutkowski zaprotestował powyższe weksle, Dutkowski przekonał się, że podpisy na wekslach są sfalszowane, jak również i to, że nie zobowiązał się płacić 1500 zł. z tytułu rewersu.

Poszkodowany Franciszek Dutkowski oskarżył syna swego zakrystjana Stanisława o fałszerstwo i w dniu wczorajszym Stanisław Dutkowski zajął ławę oskarżonych Sądu Okręgowego w Radomiu.

Sekwestr. Salwa na ławie oskarżonych

Strzelał w obronie koniecznej i został uniewinniony

W numerze niedzielnym pisaliśmy o sekwestrotrze Salwie, który chce dokonać zajęcia krowy u gospodarza wsi Kacynowice, został otoczony przez tłum wieśniaków, którzy przeszkadzali mu w jego czynnościach służbowych.

Wielu z tych wieśniaków z tego powodu zasiadło na ławie oskarżonych.

Role jednak się w życiu ludzi zmieniają i w ubiegłą sobotę sekwestrator Salwa Jan sam zajął ławę oskarżonych Sądu Okręgowego w Radomiu.

Akt oskarżenia zarzuca sekwestrowi Salwie, iż 14 marca we wsi Kacprowice, umyślnie strzelił w zbiegłego człowieka, zadając strzałem tym ciężkie uszkodzenie ciała gospodarzowi tej wsi Stanisławowi Grochulskiemu.

Oskarżony Salwa do winy się nie przyznał, wyjaśniając, iż strzelił tylko raz w górę, a to w obronie koniecznej i niewiedomo mu, jak został ranny ciężko Grochulski Stanisław. Świadczenie

czujnego zainteresowania dla wszystkich przejawów i potrzeb tej ludności.

— Jaki jest stosunek zamierzonej akcji do osiągniętego w roku ubiegłym porozumienia polsko-niemieckiego?

— Akcja nasza ma przedewszystkiem charakter rzeczowy. Dotyczy ona potrzeb narodowych i kulturalnych ludności polskiej w Niemczech, a więc dziedzin życia tej ludności, które są całkowicie uznawane za słuszne i uzasadnione we wszystkich deklaracjach najbardziej miarodajnych w Niemczech czynników. Strony polityczne wzajemnych stosunków polsko-niemieckich w akcji naszej nie dotykamy zupełnie.

— A wniosek ogólny?

— Wniosek ogólny chyba ten jeden, który już sformułowałem. Nic, co dotyczy ludności polskiej w Niemczech, nie może być społeczeństwu polskiemu w kraju obojętne. Oto hasło, któremu chcemy przedewszystkiem służyć w całości zamierzonej akcji propagandowej najbliższego okresu.

Do winy się nie przyznał, wyjaśniając, iż weksle są autentyczne i że ojcu faktycznie 5500 zł. pożyczyl.

Tragiczne były zeznania starszuszka 70 letniego ojca Stanisława, który zalił się przed sądem, że kładł wiele pieniędzy na jego wykształcenie, a obecnie syn jego jest wielkim panem, wstydzi się swego ojca i chce go wystawić na zebra, fałszuje jego podpis, by zagarnąć jego majątek.

Św. Regina Dutkowska zeznaje, że wie o tem, że mąż jej pożyczyl tylko u oskarżonego 120 zł. i na to wystawił 2 weksle na 150 zł. z tem, że po tygodniu Stanisław prześle jeszcze 30 zł., nigdy zaś nie słyszała, by tak wielkie sumy mąż jej pożyczal u oskarżonego.

Prok. Dankowski wskazał na niezbiatą winę oskarżonego i domagał się surowego wymiaru kary dla niego.

Adw. Zdzitowiecki wskazał na to, że oskarżony mógł otrzymać te weksle od swego ojca w związku z umieszczeniem jego młodszego brata w klasztorze u Salezjanów, że ekspertyza grafologiczna nie jest jednorodna, wobec powyższego prosi o uniewinnienie oskarżonego.

Sąd uznając, że oskarżony Stanisław Dutkowski sfalszował wyżej wymienione weksle, skazał nieuczciwego zakrystjana na 1 rok więzienia, zawieszając mu tę karę na przeciąg 5 lat.

Gminy — bez ankiet i statystyk

Prezes Rady Ministrów prof. L. Koźłowski wydał w dniu 22-im marca r. b. okólnik o odciążeniu gmin od prac, związanych z przeprowadzeniem ankiet i statystyk. W okólniku tym czytamy:

— Przeciążenie gmin pracami statystycznymi oraz odpowiedziami na ankietę, rozpisywane przez władze rządowe, zarówno centralne, jak lokalne, lub przy poparciu tych władz przez instytucje o charakterze społecznym, w wysokim stopniu utrudnia organom gminnym wykonywanie tych czynności, do których są one przedewszystkiem powołane oraz zwiększa nieproduktywnie wydatki administracyjne.

Dla radykalnego przełamania zwyczaju zasypania gmin ankietami i statystykami zarządza, co następuje:

Wszelkie zlecenia natury ankietowej, kierowane przez władze i urzędy centralne do władz i urzędów lokalnych, czy to z własnej inicjatywy, czy z inicjatywy instytucji o charakterze społecznym, powinny być zaopatrywane zastrzeżeniem, że nie mogą być przekazane do wykonania gminom; to samo odnosi się do zleceń, wydawanych przez władze i urzędy bezpośrednio pp. ministrom podległym. Ankiety, których załatwienie wymaga niezbędnie uzyskania danych od gmin, mogą być przeprowadzane jedynie za zgodą moją i p. ministra spraw wewnętrznych; w związku z tem wnioski w sprawie tego rodzaju ankiet mają być zgłaszane do p. ministra spraw wewnętrznych, który udzieli odpowiedzi po porozumieniu się z mną. Władze i urzędy lokalne, jakoteż instytucje o charakterze społecznym zgłaszają ewentualne wnioski ankietowe do p. ministra spraw wewnętrznych za pośrednictwem właściwego ministra.

Zasady ustalone w pkt. 2 maja zastosować również w zakresie obciążania gmin obowiązkiem składania objętych sprawozdań statystycznych i protokółami, wykazów i t. d.

Sport i turystyka Wycieczka do Jugosławji

Legionowe Koło Sportowe przy okręgu stołecznym Związku Legionistów organizuje dla Legionistów i członków ich rodzin w czerwcu, względnie we wrześniu lub październiku r. b. wycieczkę do Dubrownika w Jugosławji.

Wycieczka potrwa miesiąc łącznie z podróżą. Koszta pobytu wraz z podróżą bez żadnych ulg wyniosą 300 — 400 zł. od osoby, jednakże istnieją pewne możliwości otrzymania zniżek.

Zgłoszenia do wzięcia udziału w wycieczce należy nadsyłać listownie do dnia 15-go kwietnia r. b. pod adresem: Związek Legionistów Polskich dla Legionowego Koła Sportowego, Warszawa, ul. Piusa XI Nr. 10, z wyszczególnieniem imienia, nazwiska, dokładnego adresu oraz miesiąca dogodnego dla wycieczki.

Ognisko P.W.K. ku czci Marszałka Józefa Piłsudskiego

Dnia 23 bm. o godz. 17-iej — w sali Związku Związków Zawodowych (dawnej „Odeon”) urządziły hufce szkolne i oddział pozaszkolny przy WWPSP. Organizacji Przysposobienia Wojskowego Okolbiet do Obrony Kraju — Uroczyste Ognisko ku czci Pierwszego Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Sala była zapelniona po brzegi. Na program złożyły się: gawęda, deklaracje okolicznościowe, śpiew i obrazek humorystyczny z życia obozowego. Wykonawcami programu byli — hufiec państw. gimn., hufiec państw. Seminarjum nauczycielskiego, WWPSP, gimnazjum p. Gajl, hufiec szkoły handlowej i hufiec państw. szkoły zawod. żeńskiej.

W przerwach śpiewano piosenki legionowe i peowiackie. Ognisko zakończono odśpiewaniem przez wszystkich „Brygady”. Pozostało ono bardzo miłe wrażenie wśród gości i zebranych peowiaczek.

REPREZENTACYJNE
WYTWORNE

KINO
ADRIA

OD PONIEDZIAŁKU DNIA 25-go MARCA R. B.
MOSKIEWSKIE NOCE

gigantyczny film z życia w carskiej Rosji.. W rol. naczelnych
ANNABELLA i HARRY BAUR bohater „Dawida Goldera” i „Nędznicy”,
udział bierze słynna Alfredda Rodego pamiętnej z filmu Chóry cygańskie „Romanse cygańskie” pod dyktando Omitriewitscha || Nadpogram Tygodnik FOX'A
Początek o godz. 5.30

Kronika

MARZEC
27
SRODA
Jana.

Dyżury Aptek

Z srody na czwartek apteka Kasprzykowskiego i Pasteckiego.

RADJO-WARSZAWA

Środa

6.30: pieśń kiedy ranne wstają zorze, 6.30: piosenka do gimnastyki, 6.30: gimnastyka, 6.50: muzyka z płyt, 7.15: dziennik poranny, 7.45: program na dz. bież., 7.50: wskazówki praktyczne, 8: audycja dla szkół, 11.57: sygnał czasu, 12: hejnał z Krakowa, 12.03: wiadomości historyczno-geograficzne, 12.05: koncert, 12.50: chwila dla kobiet, 12.55: dziennik połudn., 13: koncert tria J. Dworakowskiego, 13.50: wiadom. eksp. polsk., 13.55: przegląd giełdowy, 14.45: koncert z Krakowa, 16.0: odczyt ze Krakowa, 16.45: kwadrans słynnych artystów, 17: odczyt z Krakowa, 17.15: koncert, 17.50: muzyka i wiedza, 18: koncert z Torunia, 18.15: muzyka sketch, 18.30: skrzynka tech., 18.40: wieść artyst. i kultur. stolicy, 18.45: fragmenty muzyki, 19.07: program na dz. nast., 19.15: sprawozdanie warty na własny użytek, 19.25: wiad. sport. lokalne, 19.30: wiadom. sport. ogólnopolskie, 19.35: kwadrans na allowce, 19.40: teleton aktualny, 20: coraz przedziej. coraz wesołej płyty, 20.45: dziennik wiecz., 20.55: wiad. ogólnopolskie, 21: koncert, 21.30: koncert Chopinowski, 21.30: odczyt w jez. tureckim z Krakowa, 21.40: pieśni polskie, 22: koncert sławny, 22.30: muzyka salonowa 23: wiad. meteor. dla komun. lotniczej.

Ło B. B. W. R. pracowników fabryki broni

W czwartek 28 b. m. o godz. 6 wiecz. lokalu Rady Grodzkiej przy ul. Piłsudskiego 12, odbędzie się zebranie Koła z czytaniem na temat nowej Konstytucji.

Z L. O. P. P.

Zarząd Radomskiego Obwodu L. O. P. podaje do wiadomości, że w dniu 17 marca r. b. o godzinie 17 m. 30 w sali własnym Plac 3-go Maja 8, odbędzie się rozdanie świadectw słuchaczom kursu modelarstwa lotniczego, na którą uczestniczący Zarząd zaprasza wszystkich członków L. O. P. P. Goście mile będą widziani.

wolnienie dyrektora rzeźni miejskiej w Radomiu

Z dniem wczorajszym został zwolniony z zajmowanego stanowiska p. Pomowski, dyrektor rzeźni miejskiej w Radomiu. Przeciwno p. Pomianowskiemu być wszczęte dochodzenie prokuratorskie.

Remont gmachu starostwa

Obecnie w szybkim tempie przeprowadzony jest wewnętrzny remont gmachu starostwa. Remont ma za zadanie przystosować gmachu do celu jakiegoś on służy.

Choroby zakaźne

Wydział sanitarny starostwa radomskiego zarejestrował w okresie od 17 do 23 bm. następujące wypadki chorób zakaźnych na terenie Radomia i powiatu: brzusznicy 1, płonica 1, gruźlica 1, jaglica 1.

KINO
APOLLO

Dziś i dni następnych!

KINO
„CZARY”
Radom, Żeromskiego 47,
telefon 16-46.
1240

Wyrodna matka porzuciła swe dziecko

Nielitościwa matka skazana na 6 miesięcy więzienia

Marjanna Fituch zamieszkała w Radomiu przy ul. Wrześniowskiego borykała się ze swym losem. Miała na utrzymaniu swe małeńkie dziecko 10 cio miesięczne. Jakkolwiek starała się o zajęcie, tracy dostać nie mogła i oto postanowiła pozbawić się dziecka. 30 grudnia podczas mroźnej nocy zimowej podrzuciwszy swe dziecko niedaleko swego domu, oddaliła się. Szczęśliwie się złożyło, iż przechodnie zauważyli zawiąniętą i uratowali dziecko od niechybnej śmierci. Przeprowadzone energiczne dochodzenie wykazało, iż wyrodną matką, która porzuciła swe dziecko, była Marjanna Fituch.

Ćwiczenia oficerów i podchorążych rezerwy w 1935 r.

Minister spraw wojskowych zarządził powołanie w roku budżetowym 1935/36 na zwyczajne ćwiczenia wojskowe na całym obszarze Rzeczypospolitej oficerów rezerwy i podchorążych rezerwy w następujących korpusach osobowych: piechoty, kawalerji, artylerji, aeronautyki, saperów, łączności, żandarmerji, samochodów, taborów, uzbrojenia, sanitarnym, weterynaryjnym, intendendentów i marynarki wojennej.

Oficerów rezerwy Na 6-ciotygodniowe (41 dni) ćwiczenia wojskowe: wszystkich, którzy byli objęci powołaniem na ćwiczenia w roku budżetowym 1934/35, a ćwiczeń tych z jakichkolwiek powodów nie odbyli, promocji 1931, oraz roczników 1903 i 1906 tylko w artylerji, z promocji 1935, tylko w aeronautyce, rocznik 1905 (z wyjątkiem aeronautyki), z rocznika 1902, tylko oficerów rezerwy samochodów i uzbrojenia; z roczników 1897, 1898, 1899 oficerów rezerwy taborowych na pierwsze ćwiczenia; z roczników 1899, 1900, 1901 oficerów rezerwy służby uzbrojenia; z roczników 1895 do 1905 oficerów rezerwy intendendentów; z różnych roczników, którzy otrzymają imienne karty powołania spośród oficerów rezerwy: piechoty, kawalerji oraz saperów, żandarmerji, samochodowych i marynarki wojennej. Ponadto z promocji 1932 oficerów rezerwy piechoty, kawalerji, artylerji i żandarmerji, oraz z promocji 1934 roku i roczników 1903, 1905 i 1906 oficerów rezerwy artylerji, którzy otrzymają imienne karty powołania.

Na 5-ciotygodniowe (34 dni) ćwiczenia

Z Teatru

W środę dn. 27 marca oczekuje miłośników humoru, śpiewu i tańca wielka uczta artystyczna. Dziś o godzinie 8.15 wieczorem wystąpi znakomita primadonna scen stołecznych p. Helena Makowska, bohaterka wielu filmów, w otoczeniu pierwszorzędných artystów rewiowych pp. Edwarda Bendera doskonałego śpiewaka Polskiego obok Jana Kiepur, nagrodzonego I-szą nagrodą na międzynarodowym konkursie śpiewaczym w Wiedniu, Stefana Laskowskiego

GRETA GARBO
w najpiękniejszym swoim filmie

MAŁOWANA ZASŁONA

w roli pozostałej HERBERT MARSHAL
reżyserja RYSZARDA BOLESŁAWSKIEGO
Nadpogram FLIP i FLAP w znakomitej komedji „PO CO PRACOWAĆ”
Początek o godz. 5.30

Dziś i dni następnych!
ulubienica publiczności LILJANA HAVVEY w filmie muzycznym p. t.
CESARZOWA i JA
Nadpogram prześliczna groteska kolorowa „KOT w BUTACH”

Baj baju

Smiech, uśmiech i zgroza
Tytuł oczywiście ściągnięty, ba, należy do zbioru feljetonów akademika Boya, ale bardzo pasuje do ponurej atmosfery psychicznej, która owładnęła teraz magistratem.

Ta obrzydliwa psychoza brzęku kajdan, defraudacji, krat więziennych umiejętnie podsycana wywiadami p. viceprezydenta wywołuje wśród pracowników miejskich nastroj przygnębiający.

Na mierzwie tej zgrozy zdarza się jednak, że wykwitnie uśmiech z gatunku „galgenhumor” i oto jeden z urzędników magistrackich, zresztą człowiek nieposzlakowanej uczciwości, zdenerwowany bładym strachem padłym na otaczające go twarze kolegów powiada:

„Mam dość tego! Dziś idę do prokuratora i proszę go, żeby miły zamknął” odradu. Nie mogę w tych warunkach czekać na swoją kolejkę”.

Baj.

Samobójstwo młodej dziewczyny

Pobliska Jedlnia (letnisko) była tere-nem dramatu, jaki rozegrał się w ubiegłą niedzielę.

Młoda, 19-letnia Barbara Słórsarska popełniła po uprzednim odbyciu spowiedzi i przyjęciu komunji samobójstwo wystrzałem z rewolweru.

Przyczyny desperackiego kroku młodej dziewczyny są nieustalone. Zachodzi jednak przypuszczenie, że podłożem samobójstwa była miłość.

Nieszczęśliwy wypadek

W dniu bm. rano o godzinie 7.30 na stacji kolejowej Bartodzieje w czasie wskakiwania do przechodzącego pociągu nr. 3171 dostał się pod koła Józef Dudek, emeryt kolejowy, zam. w Wierzbniku.

Nieszczęśliwcowi koła obcięły lewą nogę poniżej kolana, oraz zmasakrowały twarz i drugą nogę.

W groźnym stanie Dudka odwieziono do ambulatorium kolejowego.

Repertuar Kin

KINO „APOLLO” — „Małowana zasłona” oraz „Po co pracować”.
KINO „ADRIA” — „Moskiewskie Noce” oraz Tygodnik Fox’a.
KINO „CZARY” — „Cesarzowa i Ja” i „Kot w butach”.

reperacja fortepianów i pianin J. Golmer, Radom Szwarskowska

Strojenie
18 Tel. 22-40.

Budujmy Szkoły Polskie zagranicą

Ar.

Z Polskiego Białego Krzyża

Wyniki zbiórki na nauczanie analfabetów

Dnia 28 lutego odbyło się Zebranie Zarządu Radomskiego Koła Polskiego Białego Krzyża, na którym skarbnik Koła przedstawił dotychczasowe wyniki zbiórki pieniężnej w Tygodniu Białego Krzyża na cele nauczania analfabetów-żołnierzy. Wyniki te przedstawiają się następująco:

Wpływy ze sprzedaży nalepek po instytucjach zł. 242,20, ze sprzedaży znaczków zł. 49,68, ze sprzedaży nalepek i znaczków przy stolikach na ulicach miasta zł. 81,20, ze sprzedaży znaczków w kinach zł. 33,62, z dancingów w Hotelu Rzymskim i cukierni Przybytniewskiego zł. 251,82, z ofiar zł. 15, ze zbiórki ulicznej zł. 301,08, od Rodziny Wojskowej — 50 proc. z dancingu zł. 61, od Państw. Fabryki Broni — dochód z Akademii zł. 109,60, za bilety wstępu na koncert w Parku Kościuszki zł. 11,70, od Rodziny Urzędniczej zł. 25, od Komitetu Rodzicielskiego przy Szkole im. Kościuszki zł. 28,71.

Razem zł. 1.210,61.
Wydatki: znaczki pocztowe, pisanie zawiadomień, plakatowanie afiszów, druk biletów, szpilki i Kwiaty zł. 40,15.

Czysty dochód zł. 1.170,46.
Zarząd Koła, stwierdzając tak wydatne poparcie całego Społeczeństwa w realizowaniu zadań PBK. składa tą drogą wszystkim instytucjom, zakładom, ofiarodawcom i organizacjom, które współdziałały w zbiórce — obywatelskie podziękowanie.

Otwarcie drugiego Kursu Wstępnego

Uniwersytetu Robotniczego im. Adama Skwarczyńskiego

W środę dnia 27 b. m. o godzinie 18 ej w sali Rady Grodzkiej B. B. W. R. przy ul. Piłsudskiego 12, nastąpi otwarcie drugiego Kursu Wstępnego Uniwersytetu Robotniczego im. Adama Skwarczyńskiego.

Wykład inauguracyjny o ideowym przewodniku Uniwersytetu Robotniczego Adamie Skwarczyńskim wygłosi p. ref. Łukasiewicz z Kielc.

Kierownictwo Kursu spoczywa w rękach pp. dyr. Suligi, prof. Bełzeckiego i Sztencła

Ze sportu

Finał turnieju ping-ponga

Na wielkiej sali ośrodka WF w Radomiu odbył się finał turnieju ping-ponga, w którym wzięło udział 10 drużyn sportowych radomskich.

Jak już poprzednio donieśliśmy do półfinału i finału tej ciekawej imprezy sportowej zakwalifikowały się następujące drużyny: Jutrznia, Szomryja, Nordyja i OMP. Dn. 23 i 24 drużyny te walczyły o puchar przechodni „Expressu Ilustrowanego”.

W półfinale walczyły drużyny:
Jutrznia-Nordyja
Walka ta skończyła się zwycięstwem Jutrznii w stosunku 3:2, dalej walczyły

Szomryja-OMP.
W walce tej zwyciężyła Szomryja wynikiem 3:2.

Do finału zakwalifikowały się więc:
Szomryja-Jutrznia

Po bardzo ciekawej walce ostatecznym zwycięzcą turnieju została drużyna Szomryja, która też, już poraz wtóry, (w 1934 r. pierwszy raz) zdobyła puchar przechodni Expressu Ilustrowanego.

Zawody powyższe stały na bardzo wysokim poziomie. Zainteresowanie młodzieży tą imprezą wielkie

Organizacja zawodów była na wysokości zadania.

Ar,

Miłość wśród ryb

Na środku Atlantyku znajduje się morze Sargasso, które z niejednego powodu zasługuje na zainteresowanie przyrodnika. Między innymi ciekawość wzbudzić musi osobliwa fauna morska, obfitująca w niesłychanie rzadkie i liczne odmiany ryb. Roi się tam od najrozmaitszych gatunków ryb latających, oznaczających się przepięknym pstrem ubarwieniem. W tej dziwnej okolicy żyje też odmiana znanych skądinąd ryb Guramis, którą cechuje jedyny w rybim rodzaju obyczaj namiętnych pocałunków samców i samic. Inicjatywę do tego daje samiec, który upatrzywszy sobie samice, zbliża się ku niej, wywinąwszy wargi do gorącego pocałunku. Jeśli samica nie dość szybko zdecyduje się oddać pocałunek, wówczas mało rycerski samiec zmusza ją do tego, zadając jej

dotkliwe ukąszenie. Nie wiemy dotąd, jaka jest rola biologiczna tego rybiego całowania się. Wobec tego jednak, że całują się tylko samce z samicami, przypuszczać należy, że pocałunek ten ma coś wspólnego z miłością.

W tych samych stronach żyje inna osobliwość, tak zwana ryba śmierci. Ryba ta ma zwyczaj pływać na grzbiecie lub na boku, co zwykle ryby czynią dopiero po śmierci. Stenarchius (bo tak nazywa się ten ciekawy okaz), udaje trupa za życia i uchodzi u krajowców za zwiastuna śmierci. Ryba ta posiada inny jeszcze osobliwy zwyczaj, oto lubi ona stać w płytkiej wodzie, oparłszy się ogonem o dno i przyssawszy się pyszczkiem do powierzchni wody.

W tej pozycji trwa nieraz godzinami.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Radomiu

ogłasza przetarg na wykonywanie robót kominiarskich w okresie od 1 czerwca do 31 grudnia 1935 r.

Termin składania ofert upływa o godzinie 12-tej dnia 3 kwietnia 1935 r.
Łąda się wadium 5% podanego wynagrodzenia za 7 miesięcy. Szczegółowe warunki można przejrzeć w Wydziale Drogowym Dyrekcji i w Monitorze Polskim Nr. 50 z dnia 17/II 1935 r. 1392

RESTAURACJA-CUKIERNIA „CRISTAL”

Codziennie koncerty. Śniadania od 60 gr. Lokal czynny od godz. 7.30 rano. Obiady z 3-ch dań—1 zł. 50 gr. Barowe dania po 50 gr. Kolacje à la carte. Wyborowe wódki—gatunkowe nalewki — koniaki krajowe i zagraniczne — likiery w najlepszym wyborze — wina. Grzeczna i szybka usługa. Cukiernia pod kierunkiem długoletniego cukiernika „Loursa” w Warszawie J. Sandałowicza 2 razy dziennie świeży wypiek ciastek.
Tanio — wykwinnie — smacznie. 1257—30

PRZY ZAKŁADZIE MASARSKIM

A. GORCZYCKIEGO — RADOM, — ul. Focha Nr 7

otwarty został

Dział sprzedaży mięsa wołowego, cielęcego i wieprzowego.

Poleca na święta:

Znane ze swej dobroci szynki i inne wyroby masarskie po cenach krzysowych. 1346

NA SEZON WIOSENNY I LETNI

wytworne okrycia damskie,
ubioy męskie, uczniowskie,
i dziecinne w olbrzymim
wyborze na raty i za gotówkę

POLECA

J. Senator

RADOM
Żeromskiego 20
w podwórzu
tel. 1506, 1507.

Książki nadesłane

Położenie Polaków w Czechosłowacji

Komisja Studiów nad stosunkami polsko-czeskimi przy Polskim Instytucie Współpracy z Zagranicą opublikował memoriał p. t. „Polacy w Czechosłowacji w świetle faktów i liczb”. Memoriał ukazał się w dwóch wydaniach: polskim i czeskim.

Praca powyższa opatrzona mapą rozmieszczenia Polaków w czechosłowackiej części Śląska Cieszyńskiego na podstawie urzędowych danych czeskiego spisu ludnościowego z 1 grudnia 1930 r. — jest źródłem zobrazowaniem wszystkich dziedzin życia ludności polskiej w Czechosłowacji.

Memoriał analizuje sytuację prawną Polaków na Śląsku Cieszyńskim, metody czeskich spisów ludnościowych, porównuje wyniki ich z rezultatami wyborów gminnych, — poczem przechodzi do krytycznej oceny czeskich roczników statystycznych, oraz ich tendencyjności.

Memoriał w ustaleniu faktów i liczb opiera się wyłącznie na oficjalnych danych czeskich i na pracach czeskich uczonych. Bibliografia na ogólną ilość 16 podstawowych prac zawiera w konsekwencji 15 źródeł czeskich.

Ustalając istotny liczebny stan posiadania polskiej ludności w Czechosłowacji, memoriał poddaje krytycznej analizie sytuację polskiego szkolnictwa na czeskim Śląsku Cieszyńskim, oraz omawia upośledzenie polityczne i gospodarcze Polaków, niedomagania w dziedzinie kościoła katolickiego i ewangelickiego, sytuację prasy polskiej, życie organizacyjne Polaków i t. d. W końcowych wnioskach memoriał Komisji Studiów nad stosunkami polsko-czeskimi wypowiada opinię, że „jeśli ludność polska na czeskim Śląsku Cieszyńskim domaga się należytych jej praw, to jasne jest i zrozumiałe, że społeczeństwo polskie i prasa walce tej przygląda się z niesłabnącem zainteresowaniem, w poczuciu tej potężnej spójni narodowej, która łączy naród polski, świadomy swej roli, z braćmi, zamieszkałymi na innych państwowo terytorjach”.

Złóż ofiarę na F. O. M.

EGZYSTUJĄ OD ROKU 1818,

Zakłady Drukarsko-Litograficzne

JAN KANTY TRZEBIŃSKI

RADOM, ŻEROMSKIEGO 28. TELEFON 31-88

Wykonują:

WSZELKIE ROBOTY DRUKARSKIE

ARTYSTYCZNIE

T A N I O

T E R M I N O W O

Lekcje gry na skrzypcach
najnowszą metodą udziela Laureat Paryskiego
Konservatorium Muz. Zbigniew GÓRZYŃSKI
Ceny przystępne. Dla skrzypków zawodowych
ulgi. Ul. Pierackiego Nr. 12, mieszkania 762

Najlepsze, najmiłsze i najtańsze
prezenty dla rodziny i przyjaciół to

**kuchenki, żelazka,
grzejniki do rurek
poduszki i inne**

Do nabycia na dogodnych warunkach

w Radomskim

Towarzystwie

Elektrycznem

Sp. Akc. w Radomiu
ul. Traugutta 53

Prenumerata: miesięczna zł. 3. — Konto czekowe P. K. O. Warszawa 60.650 — Rękopisów nadesłanych nie zwraca się.
CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrowy na 1 stronie przed tekstem 80 gr., w tekście na II, III i IV str. 60 gr., na IV str. i dalsze w tekście 60 gr., za tekstem 40 gr. Nekrologi za wiersz 0 gr. Komunikaty, ogłoszenia tekstowe 1 zł. za wiersz redakcyjny. Ogłoszenia drobne 20 gr. wyraz, dla poszukujących pracy 10 gr. Ogłoszenia zagraniczne o 50% drożej. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu i miejsca ogłoszeń.

Redaktor odp.: LUDOMIR SZERSZENOWICZ

Wydawca — Spółdzielnia wydawnicza spółdz. z odp. udział

Druk Zakł. Druk.-Lit. „J. K. Trzebiński” — Radom, Żeromskiego 28.